

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN:

Egy évre	180 Lei.
Fél évre	90 Lei.
Egy negyed évre ...	45 Lei.
Egy órára	15 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti
díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és Oszádi Egyesült Vaa-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József főherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1921.

∞ ∞ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ∞ ∞

Szerda, november 30.

A trónbeszéd.

(Megnyílt a kamara új ülészsaka.)

BUCURESTI. A parlament új ülészsakát tegnap *Ferdinánd* király trónbeszéddel nyitotta meg. A király kíséretében megjelentek a parlamentben a királyné és a trónörökös is. A trónbeszéd megállapította, hogy a kamara legutóbbi ülészsakában nagy igyekezettel foglalkozott az állami konszolidáció súlyos problémáival. Az ország a kormány által a belső rend biztosítására tett intézkedések mellett nyugodt fejlődésnek néz elébe. A kormány intézkedéseinek köszönhető, hogy a román nemzet szívélyes viszonyban él valamennyi szövetségesével és új barátságos egyezményeket létesíthetett a szomszédos államokkal, a melyekhez Romániát közös politikai és gazdasági érdekek köteleikéi fűzik. Az ország pénzügyi helyzetének megszilárdítására szükséges az új pénzügyi törvények mielőbbi végrehajtása. A választói jognak az általános, közvetlen és kötelező szavazatjogon kell alapulnia és a kisebbségek arányos képviselését kell tartalmaznia. A trónbeszéd végül a katonai reform előkészítésének szükségességét hangoztatta és kiemelte, hogy a hadsereg az ország létének és fejlődésének legnagyobb biztosítója. A trónbeszéd befejezése után az uralkodót hosszasan és lelkesen megéljenezték.

Nem tárgyalnak a liberálisokkal.

(Bratianuék aknamunkája Németországban.)

BUCURESTI. *Goldis* Lászlónak az a törekvése, hogy az erdélyi nemzeti párttal újra felvétesse a liberális párttal való egyezkedés fonálát, meghiusult. Az erdélyiek fiatalágának egy része élén *Dan Severrel* és *Manu* lelkeszszel, ellen szegült a tárgyalások újbóli megkezdésének, sőt mi több tanácskozássra hívták össze az összes képviselőket és szenátorokat és a végrehajtó bizottság tagjait. *Vaida-Voievod*, aki beteg, nem vehetett részt ezen a tanácskozáson. Ez alkalommal megvitatták a napirenden levő valamennyi politikai kérdést. Ami a liberálisokkal való tárgyalásokat illeti, a gyűlésen jelenlevők egyetértőleg kimondták, hogy erkölcsi lehetetlenség a liberálisokkal tovább tárgyalni. Ezt a formulát a fiatalok állították fel és

Manu kénytelen volt hozzájárulni. A többi, még elintézetlen kérdés megoldása céljából a nemzeti párt képviselői ismét összefognak jönni és akkor fognak határozni jövődöbéli magatartásuk felől.

BUCURESTI. Az *Epocha* a következő szenzációs hírt közli: Állítjuk és minden esetleges cáfolat ellenére fentartjuk, hogy Bratianu

októberben Berlinbe küldte *Stirbey* herceget, hogy a német nagy bankokkal és nagyipar vállalatokkal megállapodást létesítsen arra vonatkozólag, hogy ne kössenek sem miféle üzletet a jelenlegi román kormánnyal. *Stirbey* herceg biztosította a német illetékes köröket, hogy november havában Bratianu kormánya kerül Románia élére.

Meghosszabbították az adóvallomások benyújtási határidejét.

BUCURESTI. A *Monitorul Oficial* mai száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, mely szerint az adóvallomások beadásának határidejét meghosszabbították és

pedig azokra nézve, akiknél az értékelő bizottság már eljár 15 nappal, a többiekre nézve pedig 30 nappal.

Merényletterv Benes cseh miniszter ellen

(Sikkasztó, aki pokolgéppel akart dolgozni.)

POZSONY. A pozsonyi rendőrséget politikai bűnügy foglalkoztatja. Az ügy főszereplője egy *Kaiser Vilmos* nevű hivatalnok, Kaiser Gyulának, az internáltságból nemrég szabadult ker. szociálistának fia. Kaiser Vilmos a pozsonyi villamos társaságtól július hó óta apránként 20.000 koronát sikkasztott, igen nagy lábon élt, pezsgőzött, mulatott és költséges életmódját azzal magyarázta, hogy szerencsés valuta üzletei voltak, melyeken sokat keresett. *Szlavicsek* min. tan. rendőrfőnök előtt a vallatás során elmondta a letartóztatott hivatalnok, hogy a sikkasztásnak — politikai vonatkozása van. Ugyanis Kaiser elhátározta, hogy még ez év decemberéig megöli valamelyik nagy cseh politikus. Ez a dátum azért volt döntő fontosságú, mert számítása szerint akkorra lehetett várni a pénztár rovincsolását és a merénylet után öngyilkosságot szándékozott elkövetni. A sikkasztásra azért volt szüksége, mert addig is, amíg a merényletet elköveti és meghal, jól akart élni. Bevallotta Kaiser, hogy a merényletet nemzeti gyűlöletből akarta elkövetni és *Benes* miniszterelnököt, dr. *Micsura* teljhatalmu minisztert és *Szlavicsek* rendőrfőnököt pokolgéppel akarta megölni. Az ügyben egy sofförrel folytatott tárgyalásokat, akinek 1000 koronát adott dinamitra és ugyanennek megbízást adott pokolgépek beszerzésére is. A sofför azonban feljelentette az esetet és ennek alapján indult meg a legsúlyosabb körű ay-

mozás. A tervet két barátjával közölte és ezekkel többször tanácskozott a merénylet keresztülvitelének módjairól. Az egyik bűntárs egy 20 éves fiatalember, a másik egy *Fekete* nevű 18 éves fiú. A rendőrség, amely eddig több mint 30 tanút hallgatott ki, teljes apparátussal folytatja a nyomozást és előreláthatóan még több letartóztatás várható.

Lakást drágít a pénzügyigazgatóság

(Milyen jogcímen szedik a bérleti szerződések után a tíz %-ot.)

Egyre-másra érkeznek hozzánk a panaszos felszólalások az ellen, hogy a lakbérleti szerződések után a pénzügyigazgatóság illeték címén a bérleti összeg tíz százalékát hajtja be. A lakástörvény értelmében a bérleti szerződéseknek minden ezer lei után husz lei illeték fizetendő. A hozzánk érkezett panaszok szerint ezt a törvényben előírt 20 lejtiket beszedi a pénzügyigazgatóság, de ezen kívül behajtja a bérleti összeg tíz percentjét is. Ez a tény hozzájárul a lakások és üzlethelyiségek drágításához. Ha például valaki éves lakást bérel évi 4000 leiert, 400 lei illetéket kell befizetnie a törvényben előírt 80 lejen kívül. De még szembeszökőbb a drágítás az üzlethelyiségeknél. Ha valaki öt esztendőre köt szerződést egy üzlethelyiségre, amelynek évi bére 10 ezer lei, az öt esztendei bérösszeg után ötezer lei illetéket kell fizetnie. Ma beszélünk dr. *Zeiner* Gusztáv ügyvéddel, a Lakók Szö-

Az utlevélhivatal kettéosztása.

(Gyorsan elintézik a régi kérvényeket.)

Már hosszabb idő óta foglalkoztak az illetékes tényezők azzal a tervvel, hogy a megyei utlevélhivatalt két részre osztják. Erre vonatkozólag az elmúlt napokban érkezett meg Aradra a rendelet, melynek végrehajtása most van folyamatban. Az utlevélhivatalok felállítására vonatkozólag *Petrutlu Aron* megyei másod főjegyző, a vármegyei utlevélhivatal főnöke a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— December elsejétől kezdődőleg Arad város lakosai részére az utleveleket a rendőrség állítja ki. Ettől az időponttól kezdve a megyei utlevélhivatal a városi lakosoknak már nem állít ki több utlevelet. A régebben beadott utlevelek iránti kérelmek felett most döntünk és ezeket az utleveleket december 15-re mind el fogjuk készíteni úgy, hogy akkor azok, akiknek itt utlevél-kérvényük van, a kérelmüket teljesítették és kész utlevelüket átvehetik. A megyebelieknek továbbra is a megyei utlevélhivatal fogja az utleveleket kiállítani, azonban a jövőben nem kell személyesen Aradra jönnök, hogy kérvényeiket benyújtsák. A kérvények benyújtása a főszoigabíró-ságoknál történik és azok terjesz-

vetsége ügyészevel, aki elmondta, hogy érdeklődött a pénzügyigazgatóságon, milyen rendeltetűre szedik a tíz százalékos illetéket. Dr. *Zeiner* szerint a pénzügyigazgatóságon nem mutattak fel erre vonatkozó rendeletet s azt sem sikerült megtudnia, hogy kinek az utasítására szedik a tíz százalékos illetéket. A Lakók Szövetsége, minthogy a tíz százalékos illeték beszedése hozzájárul a lakások drágításához, táviratilag fordult a belügyminiszterhez megfelelő intézkedés végett.

— Újabb letartóztatás a szenátusi merénylet ügyében. *Konstanca*. A dobrudzsai szigurohoss felügyelőség tegnap éjjel letartóztatta *Panaitescu* kalapos, szocialista vezért és volt caliactrai képviselőt, kiről állítólag kitűnt, hogy része volt a szenátusi merényletben. Erős őrizet alatt Bukarestbe szállították.

tik le! azokat a megyei utlevél hivatalhoz. Amint a megyebeli kérvényezett utlevele elkészült, azt a vármegyei hivatalos lapban fogjuk közölni és ezután már személyesen kell megjelenniük az utlevél átvétele végett. A rendelet kimondja, hogy azokban a városokban, ahol nincs rendőrprefektúra, hanem csak főnökség, a városi lakosok szintén a megyei prefekturától kapiák meg utleveleiket.

Sopron hű Magyarországhoz.

(Antant katonaság a népszavazásnál.)

BUDAPEST. Sopron város küldöttsége tisztelgett gróf Bethlen István miniszterelnökénél, hogy a magyar haza iránt érzett hűségét kifejezze. Gróf Bethlen miniszterelnök örömmel vette tudomásul a küldöttség lelkes ragaszkodását a magyar hazához a magyar, német és horvát ajku lakosság részéről.

SOPRON. A népszavazási terület kiürítésével november végére készülnek el.

BÉCS. A Neue Freie Presse arról értesül, hogy az antant a soproni népszavazási területre az antant államok katonáiból csapatokat küldött. Az antant csapatok száma ismeretlen.

Emberölés

Önvédelemből.

(Az aradi törvényszék felmentő ítélete.)

Néhány hónappal ezelőtt Karacsonyfalván Nyisztor Lázár megölte Borka Salamon ottani lakost. A csendőrség letartóztatta ugy Nyisztor Lázárt, mint két testvérbátyját: Nyisztor Jánost és Nyisztor Pétert, akiket azzal gyanúsítottak, hogy résztvettek a gyilkosságban. Ma tárgyalta ügyüket az aradi törvényszék büntető tanácsa. Az ügyészség szándékos emberölés büntetével vádolta Nyisztor Lázárt. A vádlottakat dr. Sugár Jenő aradi ügyvéd védte, aki hosszasan bizonyította, hogy Nyisztor Lázár önvédelemből ölte meg Borka Salamont. Borka hátulról késsel támadt Nyisztorra és olyan súlyos sebet ejtett rajta, hogy a vádlott harcképtelenné vált és mert verekedni már többé nem tudott, kénytelen volt agyonszurni Borkát. Nyisztor János és Péter egyáltalán nem tudtak öccsük tetéről. A törvényszéki orvosszakértő ugyancsak azt vallotta, hogy Borka tényleg hátulról szúrta meg Nyisztor. A törvényszék hosszús tanácskozás után elfogadta a védő álláspontját, kimondotta, hogy Nyisztor Lázár önvédelemből ölte meg Borka Salamont és így felmentette a vád és következményei alól. Nyisztor Jánost és Pétert ugyancsak felmentette a törvényszék, mert bebizonyosodott, hogy mitsem tudtak a gyilkosságról.

A csehek lerombolták a pozsonyi műemlékeket.

Tiltakozik a magyar Akadémia. — Interpeláció az olasz kamarában

BUDAPEST. A Magyar Tudományos Akadémia teljes ülésén Berzeviczy Albert elnök melegen elparentálta a nemrég elhunyt hírneves orientalistát, dr. Goldzieher Ignácot, akinek emlékét az Akadémia megörökíti jegyzőkönyvében. A teljes ülés megbizta az első szakosztályt, hogy emlékbeszédet készítsen a kiváló tudósról. Ezután Berzeviczy elnök kifejezés adott az Akadémia felháborodásának, hogy Csehszlovákiában a magyar nemzeti emlékeket, köztük művészi értékű műveket vandálul elpusztították. Az Akadémia elhatározta, hogy a világ összes tudományos akadémiáihoz szótint intéz, amelyben azt kéri, hogy védjék meg az utódállamokhoz csatolt területeken levő magyar műemlékeket, mint nemzeti ereklyéket.

POZSONY. A cseh legionáriu-

sok folytatják a magyar műemlékek rombolását. Tegnap elpusztították a koronázási dombon levő magyar emlékeket. A rombolók között ott volt Klotac is.

RÓMA. Az olasz kamara folyó sóján híre terjedt, hogy a külügyi bizottságban meg akarják interpelálni Della Torettát olasz külügyminisztert a pozsonyi olasz konzullal történt incidens miatt. Felvilágosítást kérnek arra nézve, hogy a kormány milyen elégtételt követel. Az egyik lap részletesen leírja a cseh legionáriusok vandálistumát, amellyel Fadrusz János szobrászművész remekművét, a Mária Terézia szobrot a hatóságok szemellettára lerombolták. Az idegenek megbotránkoztak, hogy az olasz konzult megakadályozták abban, hogy fényképfelvételt készítsen a szobor lerombolásáról.

Irodalom és művészet.

A városi színház heti műsora. Szerdán: A negyvenéves asszony. Színműjondság másodsor Poór Lili fellépésével. B. bérlet 27. szám. Csütörtökön: délután: A mandarin, színmű, Poór Lili fellépésével. Mérsékelt helyárrakkal. Este: Taifun, színmű, Poór Lili fellépésével. Rendes helyárrakkal. C. bérlet 27. szám. Pénteken: A kék mazur. Operette. László Andor fellépésével. A. bérlet 28. szám. Szombaton: Lili, operette, Bing János fellépésével. B. bérlet 28. szám. Vasárnap délután: Lotty ezredesei. Operette. Mérsékelt helyárrakkal. Este: Offenbach. Operette László Andor fellépésével. Rendes helyárrakkal. C. bérlet 28. szám.

Vengerkák. Tegnap este kezdte meg Poór Lili öt estére terjedő vendégszereplését Pásztor Árpádnak, a „Vengerkák” című hatásos, de már aktualitását veszített drámájában. Poór Lilinek ezt az alakítását már ismeri az aradi közönség, amely lelkes tapsokkal honorálta a művésznő kiforrott művészeit. Új volt a pupos herceg szerepében Kallós József, aki alapos tanulmányra való minden műánzában kidolgozott alakot vitt a színpadra. A közönség a felvonások után többször a függöny elé szólította Kallóst. Tibor Lórá imponáló hercegnője, Heppesné csupa-sziv vengerkája Gyarmathné humoros vengerkája Mészáros nemes egyszerűsége ezúttal is tetszett. (Ky.)

Helyáremelési kérés a színház. Róna Dezső a városi színház igazgatója ma kérvényt nyújtott be a színházi bizottsághoz, amelyben Hegedüs Gyula december 5-től 10-ig való vendégszereplésére a helyárrak felemelését kéri. Róna igazgató a kérvényben megemlíti, hogy a városi tanácstól kérte a nyári szímkör és iroda bérének elengedését és a kérvényben nyomós okokat hozott fel, amelyben kimutatta a színház rossz anyagi helyzetét. Arra kérte a színházi bizottságot, hogy a tanácsnál jóindulatul támogatassa kérését. A színházi bizottság csütörtök délután 12 órakor tart ülést, amelyen tárgyalni fogja Róna színházgató kérését.

Poór Lili vendégjátékai. Poór Lili ma és holnap lép fel mint vendég az aradi színházban. Ma szerdán a nagysí-

kerü Negyvenéves asszony címszerepét, amely szokatlan zajos sikerrel tegnap került színre először. Csütörtökön két előadásban vesz részt Poór Lili, délután 3 és fél órai kezdettel olcsó helyárrakkal Mandarin a fő női szerepben Poór Lilivel, este 8 órakor bucsu fellépésül a Taifun, Lengyel Menyhért világhírűvé vált színművében lép fel.

Lili — Bing János vendégfellépésével. Hervé hűbájos operettje ez idényben szombaton kerül színre először a címszerepben Horváth Micivel. Plinhard szerepét Bing János játssza mint vendég. Főszerepét játszanak még: Inke, Selmeczy, Kallós, Faludy és Mészáros Béla.

László Andor fellépései. László Andor e héten pénteken és vasárnap este lép fel. Pénteken a Kék mazur, vasárnap Offenbach operettben.

Hegedüs Gyula a legnagyobb művész címmel illetett művész látogatja meg az aradi közönséget, hogy hosszú évek után ismét ragyogtassa művészetét az aradi közönség előtt. Hegedüs Gyula hétfőn december 5-én kezdi meg vendégfellépését a következő műsorral: Hétfőn A) bérletben Ördög, Kedden B) bérletben Határu Szerdán C) bérletben Taifun. Csütörtökön bérletszünetben Zsába, Pénteken bérletszünetben Örnagy ur és szombaton bérletszünetben Kornevilei harangok. A bérlet helyeit a bérletszünetes előadásokra vasárnap estig lesznek fenntartva. Jegyek ezen előadásokra már most válthatók a színház pénztáránál.

MOZI. Gályarab II. utóljára az Apollóban. Ma, szerdán vetíti utóljára az Apolló színház nagyszerű kalandorfilmjének, a gályarabnak befejező részét. A grandiózus filmjondság, mely a téli szezon első slágerfilmjének volt szánva, elérte célját: lebilincselően érdekes meséjével bravuros rendezésével és pazar kiállításával valósággal meghódította Arad mozikközönségét. Wegener Pál megrázóan reális játéka különösen mély hatást gyakorolt a közönségre. Hamarosan nehéz volna eldönteni, hogy Wegener melyik szerepében, a Golemben, vagy a Gályarab Colin fegyenckirályában volt nagyobb. Művészetének oly bőséges forrásai vannak, hogy minden szerepében újat tud nyújtani. Máris kíváncsisággal tekintünk az Apolló egyik

legközelebbi ujdonsága, a Golem története elé, amelyben Wegener ismét az életre kellett agyag ember félelmetes maszkjában fogjuk viszonlani, de a film szűszéje teljesen eltérő a régi Golem kép meséjétől.

Jön Boccaccio. A forróvérű kalandor szerelmi történeli kelnek életre a filmen, melyet az Apolló színház fog bemutatni. Lenkefy Ica-val a bájos magyar művésznővel a főszerepben.

Uj műsor az Urániában. A Pathé-filmek ismertetése ma már teljesen fölöslegesnek látszik a közönség annyira ismeri ezeknek művészi nivóját szépségeit. De a Pathé-filmek sorozatából is kiemelkedik az a szenzációs film, amelyet „A sors az ur” címen mutat be szerdán az Uránia színház. A kiváló film az élet megrajzolását árja fel szemünk előtt erős drámai színezésben, melynek főszerepében Henry Krausz ez a kiváló művész nyújt kiváló alakítást. A gyönyörű drámát az Uránia szerdán és csütörtökön tartja műsoron.

Egységes magyar kormánypart.

(Nagyatádi Szabó kiharad a kabinetből.)

BUDAPEST. A kereszténypart, a kisgazdák és a disszidensek ki-küldöttéi tárgyalást folytatva gróf Bethlen István miniszterelnökkel megállapodtak abban, hogy a miniszterelnök munkaprogramjának elfogadásával az egységes kormányzópárt létesítését javasolják pártjaiknak. Ebben a kérdésben a pártok ma döntenek véglegesen. A megegyezést biztosra veszik. Ha a kisgazda pártból és keresztény-pártból lesznek is kiválások, az utóbbiból a legitimisták maradnak ki. Az új párt olyan erős lesz, hogy meg tud felelni ama feladatának, amely a nemzetgyűlés hátralevő idejére reá várakozik. A kisgazda pártban nagyatádi Szabó István hívei ragaszkodnak a pártvezér személyéhez. A beavatottak úgy tudják, hogy nagyatádi Szabó nem lesz földművelésügyi miniszter, hanem vagy tárca nélküli miniszter lesz, vagy pedig kiharad a kabinetből. A kormány a napokban alakul meg és a jövő hét elején mutatkozik be a nemzetgyűlésnek. Az új párt címe ez lesz: Keresztény, kisgazda, földműves és polgári párt.

Az árvák pénze.

(Kihallgatták a sikkasztó jegyzőt.)

Megírta az Aradi Közlöny, hogy hivatali sikkasztás vádja miatt be szállították az aradi ügyészség fogházába Dán Péter ribicai jegyzőt. Dánt ma hallgatta ki először a vizsgálóbíró. Dán Péter jegyző bevallotta, hogy rövid idő alatt 50,000 lelt sikkasztott el. A kérdéses összegek Ribica község címére jöttek az ottani árvák részére. Dán Péter, mint a község jegyzője felvette a pénzeket és azokat saját céljaira használta fel. Az aradi ügyészségnek mindössze 20,000 lelt sikerült konfiskálni a Dán lakásán tartott házkutatás alkalmával. Dán Péter előtt kihirdették az előzetes letartóztatásról szóló végzést.

Terjed a sarlach.

(A szülők nem tesznek jelentést.)

A városi orvosi hivatalban ma három új sarlachbetegét jelentettek be. A sarlachjárvány terjedését erősen elősegíti az, hogy több aradi lakos, kinél sarlachbetegség fordul elő, nem jelenti be azonnal az orvosi hivatalnak. Legutóbb például egy aradi családnál sarlachmegbetegedés történt, a család feje nemcsak hogy nem jelentette be az orvosi hivatalnak, hanem az orvos kezelését sem vette igénybe. A gyermek gyógyulni kezdett s a mikor odahaza már azt hitték, hogy teljesen meggyógyult, iskolába küldték. Az iskolában a tanító vette észre, hogy a gyermek hámlik. A hámlás idejében terjeszti a beteg legjobban a betegséget. A tanító azonnal jelentést tett az orvosi hivatalnál s a gyermeket kórházba szállították. A könnyelmű családfele ellen megindították az eljárást.

A rendőr gyilkosa.

(Magyarországi tanák román hatóság előtt.)

Annak idején részletesen foglalkoztak a napilapok a kisiratosi borzalmas gyilkossággal, amelynek Kristóf György ottani rendőr esett áldozatul. Zongor György tárgul-muresi bukkott diák afelett való elkésredésében, hogy vizsgálja nem sikerült, meg akart szökni Magyarországra szülei haragja elől. Utlevélet, mert kiskorú volt, nem tudott szerezni és ezért elhatározta, hogy Kisiratosnál próbál átszökni a magyar határon. Ismerősei azt a tanácsot adták neki, hogy forduljon bizalommal Tapasztó ottani fuvaroshoz, aki üzletszerűen foglalkozik azzal, hogy utlevéllel nem rendelkező embereket átkalauzol a határon. Zongor Györgynek azonban nem volt pénze és így Tapasztó nem volt hajlandó ingyen átszállítani a határon. Végre is a diák könyörgésére kijelentette, hogy hajlandó az esetben átvinni Magyarországra, ha a diák megöli az ő régi haragosát, Kristóf György községi rendőrt. Büntetéstől nem kell félnie, hisz a gyilkosság elkövetése után rögtön átviszi Magyarországra, ahol többé senki sem találja meg. Zongor György eleinte szabadkozott, de később a kényszerűség urra lett rajta. Éjnek idején megleste Kristótot és a mitsem sejtő embert hátulról jól irányzott revolvergolyóval leterítette. Kristótot másnap vérbefagyva holtan találták a kisiratosi országúton. A gyanú azonnal Tapasztó fuvarosra tereődött, aki tudvaleg el keseredett ellensége volt Kristófnak, mert a községi rendőr számtalan esetben rajta kapta Tapasztót, amint kocsiával árukat csemészét át a határon. Tapasztó egy ízben a kocsmában kijelentette, hogy addig nem nyugszik, amíg Kristóf a pokolba nem jut. Tapasztó a csendőrök előtt heismerte, hogy a gyilkosságot Zongor György követte el, akit letartoztattak. Az aradi ügyészségi bizottság ma délután kiutazott Kisiratosra, hogy a helyszínen lefoly-

tassa a vizsgálatot. Együttal megkeresték a magyar hatóságokat, hogy ez alkalommal tegyék lehetővé, hogy a határon túli faluban lakó magyar állampolgársági tanukat ugyancsak kihallgathassa a vizsgálóbíró. A magyar hatóságok ma délutánra tüzték ki a kihallgatások időpontját s így a vizsgálóbíró ma délután ugyan csak kiutazott Kisiratosra. Ez az első eset, hogy romániai igazságügyi szervek magyarországi tanukat hallgatnak ki.

Az aradi katonai parancsnokság sikkasztója.

(Elfogták Róth főhadnagy egyik büntársát.)

BUDAPEST. Az államrendőrség régebben letartóztatta Róth Rudolf román hadseregbeli főhadnagyot, az aradi román katonai parancsnokság volt pénztárkezelőjét. Róth Rudolf négy millió lelt vitt fel Aradról Budapestre, hogy átadja az ottani román misszióknak. A pénzt azonban nem juttatta el rendeltetési helyére, hanem magánál tartotta és két barátjával át akart szökni Bécsbe. A főhadnagyot az osztrák határon letartóztatták, büntársainak azonban a pénzzel sikerült átszökniök Ausztriába. Vasárnap az Abbázia ká-

véházban a sikkasztó főhadnagy egyik büntársát Reiner Mihály személyében felismerték és elfogták. Reiner Mihály a rendőrségen bevallotta, hogy a négy milliót egy Gerő nevű színész barátjával átvitte a határon és ott a pénzen megosztzkodtak. Gerő Berlinbe utazott, ő pedig Bécsben maradt, ahol tőzsde ügyletekkel foglalkozott. Két év után azt hitte, hogy az ügy feledésbe merült és ezért visszatért Budapestre. Reiner Mihály ellen megindítják a büntető eljárást.

A francia főmeggyilkos pöre.

(Landru tovább hangoztatja ártatlanságát. — Semmi pozitív bizonyíték. — A genovai mese.)

PARIS. A tárgyalás reggel fél kilenc órakor kezdődik. Folytatják Landru kihallgatását. Az ügyész minden erőlködése, hogy vallomást csikarjon ki a konok gazemberből, hiábavalónak bizonyul.

— Mit akarnak Önök tőlem? — fakad ki a vádlott. A bíróság nem bír bebizonyítani semmit. Tőlem követelik, hogy elöteremtsem az eltűnteket? Bizonyítsák be Önök, hogy meggyilkolták őket. Még akkor sem foghatnák rám pozitív adatok nélkül, hogy épen én vagyok a gyilkos.

(A notesz nem szentírás.)

Giufferi Maro védőügyvéd kérdést intéz az ügyészhez, hogy miért nem ejti el egyes esetekben már is a vádat, mikor úgy is látható, hogy perrendszerű bizonyítékokat ez a tárgyalás sem fog nyújtani. Az ügyész elutasítlag legyint kezével, az elnök pedig tovább kérdez:

— Janume asszonnyal szintén Gambais-ba utazott, úgy látszik, ez a hely nagyon tetszett Önnek. Ez esetben is csak az egyik jegy szólt a visszautazásra, a második csak oda volt érvényes. November 25-én utaztak le, november 26-án Ön egyedül tért vissza Párisba. Hol maradt a társnője?

— Erre nem felelhetek.

— Nézze, a noteszában két adatot találunk erről a napról. Az elsőben 827 frank bevételről van szó, a második 267 frank újabb bevételt jegyez fel. Az első összeget ön kicsalta az asszonytól, a másodikat ellenben már elvette tőle, miután előbb meggyilkolta a szerencsétlent.

— Ez a vád föltevése, jól tudom — vélekedik a vádlott. — de hát adat erre sincs. Különböző századszor ismétlem, az én noteszem nem szentírás. Ne tulajdonítsanak oly fontosságot neki, mintha egy bejörgvett cég főkönyve volna.

— De hát mért nem tépi szét a vádat, ha ártatlannak vallja magát? — tör ki a főügyész. — Adjon adatokat, hogy megtalálhasunk egyetlen egyet is az eltűntek közül és azonnal egész más-kép kezeljük az ügyet.

Landru hosszasan elgondolkozik, majd hirtelen felkapja a fejét és kemény hangon kijelenti: — Adjanak 24 órai időt és adok egy címet.

A kijelentés óriási szenzációt kelt. A főügyész kijelenti, hogy a 24 órát készséggel engedélyezi.

(Huszonnégy órát kért Landru.)

Az ülést három órakor felfüggesztik. Szünet után a védőügyvéd emelkedik szólásra:

— A piacenai ügyvédi kamara elnöke táviratilag értesít, hogy az a levél, amelyben bejelentik, hogy az egyik eltűntet, Couchet asszonyt Genovában látták, valószínűleg apokrif. Ő ilyen levelet sohasem írt és Couchet asszony eltűnése óta nem látta.

— Mindhiába, — hangsúlyozza az elnök Landruhoz fordulva — az ön eltűntjei csak nem kerülnek elő. Szálljon végre magába.

A gyilkos vállait vonogatja: — 24 óra múlva kapnak egy címet tőlem. Majd meglátjuk, nem kerül elő valaki azok közül, a kiknek meggyilkolásáért Önök halálba akarnak engem küldeni. Remélem — folytatja hangosabban — ha egyet is előkerítek, nem akad többé szabad francia polgár, aki marasztaló verdiktet hozna.

— Mese lesz ez is — véli az ügyész — mint a genovai volt. — Folytassuk a tanuk kihallgatását.

Öt tanu vonul fel egymásután. Terhelően vall mind az öt, de egyetlen konkrét bizonyítékot sem tudnak felhozni. Biztosnak látszik, hogy Landru megölte Janume asszonyt, de hol és ho-

gyan? Hol van az áldozat holtteste? Ha elégették, hol tehettek ezt? Minderre semmi világosság sem derül a tanuvallomásokból.

Átszállás nélkül.

(Közvetlen utazás Aradról Budapestre.)

A CFR. és MÁV. tárgyalásai alapján nagyfontosságú rendeletet léptetett életbe az aradi vasút igazgatóság. A rendelet szerint december 6-tól három új személyvonat indul naponként Aradról Budapestre, amelyeken az utasok átszállás nélkül utazhatnak Budapestig. A vonatok fűtve és világítva lesznek. Eddig hajnalban csak egy személyvonat indult Aradról Magyarországra, amelyről a Budapestre utazóknak Lőkősházán le kellett szállniok. Ez a személyvonat december 6-tól kezdve megszűnik és helyette naponként három személyvonat indul Aradról. Budapestról is három elvonat indul naponként. Ezek a vonatok igen nagyfontossággal bírnak, különösen az utazó kereskedőkre nézve, akik vásárlás céljából utaznak külföldre. A naponként háromszor induló és érkező vonatok, amelyek fűtve és világítva lesznek és amelyeken átszállás nélkül lehet Budapestre utazni, a gyorsabb és kényelmesebb utazást biztosítja számukra.

Az utolsó nap.

Szakértői vélemény szerint a mai napig az adózóknak mindössze egyötöd része tett eleget adóvallomási kötelezettségének. Kormányrendelet szerint az adóvallomások benyújtási határideje e hónap végén, azaz holnap, szerdán este jár le. Mindazokat, akik ellenszegültek a rendeletnek, súlyos pénzbírságokkal sújtják. A közönség, amely három hónap alatt nem nagyon sietett adóvallomását benyújtani, az utolsó percekben ugyszólván megostromolta az aradi perceptortáusi hivatalt. Több száz főnyi tömeg szorongott ma délelőtt a pénzügyigazgatóság folyosóján és a hivatali szobákban. Az emberek kétségbeesve próbáltak meg mindent, hogy adóvallomási ivaikat elvegyék. Miután a tolongás életveszélyessé vált, a pénzügyigazgató telefonált a rendőrségre, honnan csakhamar több rendőr érkezett, akik átvették a rend fenntartását. A közönség között nagy volt az elkésredés és a legtöbben látva a nagy tömeget, visszafordultak anélkül, hogy résztvettek volna a felesleges tülekedésben. A pénzügyigazgató ma kijelentette a lapok munkatársainak, hogy mind eddig semmiféle kormányrendelet nem érkezett, amely kitolja az adóvallomási iva beadási terminusát. A pénzügyigazgatósághoz még az a rendelet sem érkezett meg, amelyet az erdélyi sajtó bucarestii híradás nyomán egyöntetűen közölt, hogy 15 nappal kitolják a vallomási terminust. Az aradi pénzügyigazgatóság eszerint holnap este, amennyiben újabb rendelet nem érkezett, tovább folytatja ugyan munkáját, de mindazokat, akik elkésve adták be ivaikat, megbírságolják.

HIREK.

— **Stinnes Londonban.** London Stinnes három napig tárgyalt Lloyd-George angol minszterelnökkel. A francia sajtó nem hisz a londoni cáfolatoknak és aggodalmaskodik, hogy anglia a szövetségesek háta mögött állapodik meg Németországgal. A Temps szerint Stinnes nem kapott ugyan nagyobb kölcsönt Londonban, de fontos gazdasági megállapodásokat létesített angol államférfiakkal. A Morningpost jelenti, hogy Rathenau és Simon Londonba érkeztek.

— **A városi tisztviselők fizetés-emelése.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy a városi tisztviselők küldöttsége felkereste dr. Robu János főpolgármestert és kérte fizetésük felemelését. A főpolgármester belátta, hogy a jelenlegi osekély fizetés mellett a tisztviselők nem tudnak megélni és kérésüket jóindulatulag terjesztette a tanács elé, amely ma döntött a tisztviselők kérése felett. A tanács összeállította a tisztviselők névsorát, jelenlegi és felemelendő fizetésüket és azt az összeget, amelyet április 1-ig kell kifizetni a városi tisztviselőknek. A tanács döntését átadta a prefektushoz jóváhagyás végett.

— **Leszállítják a husárákat.** A timisoreai árlienőrző bizottság ma arról értesítette dr. Robu János főpolgármestert, hogy tekintettel az állatárak esésére, csökkentette a timisoreai husárákat. A főpolgármester utasította Potioan Janos L. kerületi előljárót, hogy a legközelebbi maximális árak életbe léptetésénél vegye figyelembe az aradi állatárakat is és lehetőség szerint redukálja a husárákat.

— **Budapest és Bécs.** Budapest Holnaptól kezdve megindul Bécs felé a vasúti forgalom. A balatoni vonatok is közlekedni fognak.

— **Kedvezményes hajójegy a köztisztviselőknél.** A belügyminiszterium ma értesítette a megyei prefekturát, hogy a Monitorul Oficial 177. számában rendeletet adott ki, amely szerint a közhivatalok tisztviselői és alisztjei a romániai folyami hajózási vállalatok hajóin való utazáskor 50 százalékos kedvezményben részesülnek. Azonban csakis a felmutatott ténykepes igazolványok alapján kaphatnak ilyen kedvezményes árujegyet. A ténykepes igazolványt kerényezniök kell az arra igényt tartóknak.

— **Osak követségek útján.** A belügyminiszterium ma felmivasi küldött a megyei prefekturához, hogy figyelmeztesse a hivatalokat, miszerint az idegen hatalmakkal csakis a követségek, illetőleg a konzulátusok útján lehet levelezni. Az ilyen levelezéseket pedig a külügyminiszterium által kell lebonyolítani.

Egy aradi asszony hat férje.

(Hamis eskü, hamis tanúk, hamis okmányok.)

Néhány hónappal ezelőtt mint érdekességet megírta az Aradi Közlöny, hogy egy 51 éves asszony esküdött örök hűséget egy 21 éves fiatalembernek. Az asszony, akinek a Str. Eminescu (Deák Ferenc-utcán) volt élelmisszerűlete, tanúkkal, esküvel és okmányokkal igazolta, hogy férje orosz fogságban meghalt. A napokban azonban a holtak nyilvánított férj jelentkezett az anyakönyvi hivatalnál, ahol kiderült, hogy az asszony hamis esküvel, hamis okmányokkal és hamis tanúkkal igazolta férje halálát. Az asszony közben repatriáltatta magát Aradról. Az asszony életéről szenzációs részleteket tudott meg az Aradi Közlöny munkatársa:

A 21 éves fiatalember, akivel legutóbb kötött házasságot, az asszonynak már a hatodik férje. Először körülbelül ezelőtt 30 évvel ment férjhez. Rövid házasság után a férje állítólag egy Aradhoz közeli községben kiesett egy ház ablakából, az ablak alatt felállított kasza elvágta a nyakát és meghalt. Első férjének halála után rövid idő múlva újra férjhez ment. Második férjétől egy évi házasság után elvált. Azután harmadszor ment férjhez. Harma-

dik férje két hónapi házasság után, mint azt a halottkémi bizonyítvány igazolta, szívbajban meghalt. Egy év múlva újra férjhez ment. Negyedik férje gyanus körülmények között halt meg. Az aradi ügyészség vizsgálatot indított az asszony ellen s a nyomozás folyamán kiderült, hogy első férjének konyhakéssel elvágta a nyakát és kidobta az ablakon. Harmadik és negyedik férjét pedig egy ujaradi javasasszony segítségével megmérgezte. A bestiális asszonyt az aradi törvényszék 20 évi fegyházra ítélte, de csak 12 évet töltött Illaván, a honnan a háború előtt néhány hónappal példás magaviseletért szabadon bocsátották. Alig jött haza, újra férjhez ment egy vagongyári munkáshoz, aki már az ötödik férje volt. Kitért a háború, férje bevonult katonának és orosz fogságba került. Az asszony nem régen megismerkedett egy 21 éves fiatalemberrel, akivel hamis okmányok alapján, mint a hatodik férjével, házasságot kötött. Az asszony ellen a házaérkezett férj megtette a hűvádi feljelentést, azonban kiderült, hogy új férjével együtt Magyarországra repatriáltatta magát.

— **Eljegyzés.** Gábor Mariskát eljegyezte Radványi Ödön.

— **Utlevélek.** Az aradi államrendőrség utlevél-osztályánál a következők vehetik át utlevéleket: Steiner Henrik, Pötye Piroška, Horváth Gábor, Werner Sándor, Hoffmann Anna és Kohajda Pál.

— **Gyermekültség Aradon.** Karácsonyra szép és nívós ifjúsági lap jelenik meg Aradon „Mese Ujság” címmel. A Mese Ujság az egyedüli ifjúsági lapja Erdélynek. Munkatársai sorában elsőrangú ismert írókat és pedagógiai szakértőket találunk. A Mese Ujság színes képeivel, érdekfeszítő elbeszéléseivel, csengő tiszta verseivel, hasznos és mulattató sportrovattal minden áldott vasárnap beköszönt kis előfizetőihez. Az első számban megkezdődik Dörmögő Tappancs Balázs, a Mackócsalád leghíresebb tagja kalandjainak leírása a hadifogságban. Aki szereti gyermekeit az megrendeli számukra a Mese Ujságot. A Mese Ujság a legszebb karácsonyi ajándék. Előfizethet minden könyvkereskedésben ¼ évre 25 leért, egész évre 90 leért. Szerkesztőség és kiadóhivatal Arad, Strada Iosif Vulcan (Kazinczy-utca) 2. I. emelet.

— **Kifosztott lakás.** Tegnap éjszaka Almási István Str. Deleanu (Csokonai-utcai) lakatosmester lakásába betörték. Almási abban az időben nem tartózkodott odahaza. Ugyilátszik, hogy a betörők ezt megneszeleék. Alkucscsal kinyitották a szobája ajtaját, az összes szekrényeket felölték, mindent felforgattak. Pénz után kurtak a betörők, de megelégedtek ruhaneműekkel is, melyekből körülbelül 10.000 lei értékű vettek el. Almási a betörésről jelentést tett az aradi államrendőrségnek.

— **Kóbor kutya garázdálkodása.** Ma délelőtt egy fiatal lány jelentkezett a városi orvosi hivatalban, hogy egy veszett kutya megmaria. A lány elbeszélte, hogy egy társnőjével sétált az utcán, a kutya rájuk rohant és mind a ketőjüket megharapta. Az orvosi hivatal intézkedett, hogy a kutyát megkeríték és ha kiderül, hogy tényleg veszett

volt, mind a két leányt a cluji Pasteur-intézetbe szállítsák.

— **Brassói lapok** kizárólag a Kelet hírlapiroda bódéiban és elárusítóinál kaphatók.

— **Kisgyermek halála.** Szűnből jelentették az aradi királyi ügyészségnek, hogy Giulán Erzsike 2 éves ottani leány lúgkoldatón ivott és meghalt. Megadták a temetési engedélyt, de a szülők ellen nagyfokú gondatlanság miatt eljárást indítanak.

— **Öt milliárdos ajándék Ausztriának.** Bécs. A régi osztrák-magyar bankjegyeknek külföldi összegyűjtése és lebélyegzése céljából való Bécsbe szállítása befejezést nyert. Az Osztrák Magyar Bank, amely természetesen első sorban illetékes külföldön levő bankjegyeknek számontartására, legalább hét-nyolc milliárdra becsülte a külföldre került régi bankjegyeket és ehelyett érthetően a legkellemebb meglepetésre összesen csak valamivel több mint két milliárd régi osztrák magyar bankjegyet mutattak be lebélyegzés céljából. Egészen nyilvánvaló, hogy legalább ötmilliárd az az összeg, amelyet a külföldiek ajándékoztak a szorult helyzetben levő Ausztriának azért, hogy a birtokukban levő régi osztrák-magyar bankjegyeket nem bélyegeztették le. És nyilvánvaló az is, hogy ez tudatosan, kíméletből történt, mert hiszen minden érdekelt feltétlenül tudta, hogy mikor jár le a lebélyegzés határideje.

— **Megmérgezett földirtokos.** Bucuresti. Tegnap reggel 6 órakor Lecca utca 32. sz. a lakásán halva találták Ion Teodoride 76 éves földirtokost. A rendőrséggel együtt odasietett a községi orvos is, ki első perctől kezdve azon a nézetben volt, hogy mérgezés történt.

Később, minthogy a halálozás körülményei gyanusak, az ügyészséget is értesítették. A nyomozás a következőket állapította meg: Teodoride néhány nappal ezelőtt házakat adott el Radita asszonynak. Ez az asszony még 40.000 lejjel adósa volt a volt tulajdonosnak. Tegnapelőtt felszólította, hogy fizesse meg tartozását. Tegnapelőtt késő éjjeli órában egy asszony látogatta meg Teodoridet és igen soká maradt nála. Ez az asszony valószínűleg Raditané volt és alighanem szóváltás történt közöttük. Utóbb az öreg göröcsöket kapott és 5 óra tájban meghalt. Az ügyészség és a rendőrség a még hiányos bizonyítékok kiegészítése érdekében folytatja a nyomozást.

— **Az értékbecső bizottságok** holnap szerdán a következő munkát végzik: I. komisszió Gáj Szerb-utca. II. komisszió Bul. Carol I. (Erzsébet királyné-körút) tolytatása, III. komisszió str. Granicoilor (Török Ignác-utca), IV. komisszió str. S. Brancovici (Iázar Vilmos-utca), V. komisszió str. Baritu (Rákóczy-utca), VI. komisszió str. Oiu (Illés-utca).

— **Bélyegtelen beadványt nem fogadnak el a hatóságok.** Bucuresti. A napokban meg fog jenni egy rendelet, mely szerint egyetlen hatóság sem fogad el szabályszerűen fel nem bélyegzett beadványt. A bélyegtelen beadványokat postán visszaküldik a benyújtónak.

— **Benedek Jánost megválasztották.** Budapest. A X-ik választókerületben demokrats programmal Benedek Jánost választották meg képviselővé 6635 szótöbbséggel a Friedrich-párti Tauffer Gáborral szemben.

— **Az új magyar pénzügyminiszter.** Budapest. Politikai körökben úgy tudják, hogy Magyarország jövőnd pénzügyminisztere halay Tibor lesz.

— **Az áldetektív — szabadláb.** Ma helyezték ideiglenesen szabadlábba az aradi ügyészség togházából Csutak Györgyöt, aki néhány héttel ezelőtt kiment Krisztyórra, ahol detektívnek adta ki magát. Eiment barátja édesanyjához és valószínűleg a barátja oiztatására, aki 12 év óta haraguan van apjával, megtámadta a 65 éves tehetetlen öregembert és össze-vissza verte. Mikor a esendőr jött, akkor Csutak György hamis okmányokkal igazolta magát és azt mondta, hogy az öreg émbert azért verte meg, mert az a magyar világban híres volt arról, hogy mennyire gyűlöli a románokat. A esendőrnek, dacára annak, hogy Csutak okmányai rendben voltak, mégis gyanus volt az eset és jelentést tett a törzsdörmasternek, aki letartéztatta Csutakot. Csutak Györgyöt ma szabadlábba helyezték, mert a szokéstól nem kell tartani.

— **Nyomdász-sztrájk a letartóztatott munkásvezér miatt. Budapest.** Az államrendőrség régebben nyomoz a nyomdász szakszervezet egyik vezetője ellen, akit az ügyesség előzeles letartóztatásba helyezett. Erre a nyomdákban tegnap este két óráig szünetelt a munka. **Peidl Gyula** közbenjárására **Guttmann Jakabot**, a letartóztatott szakszervezeti vezetőt, aki ellen a 20 milliós sztrájk-alap miatt folyt az eljárás, ma szabadlábra helyezik. — Erre a nyomdász munkások felvették a munkát és a budapesti lapok megjelenhettek.

— **Aradon elhalt olasz foglyok.** Az Aradi Közlöny nemrégiben hírt adott arról, hogy a bucaresti olasz konzulátustól Aradváros vezetőségéhez átirat érkezett, amelyben kéri, hogy az Aradon elhunyt olasz katonák névsorát küldje be. A városi anyakönyvi hivatal ma állította össze az Aradon elhunyt olasz katonák névsorát, amely szerint a háború alatt Aradon 183 olasz hadifogoly halt meg. **Érdekes**, hogy a statisztikai kimutatás szerint az olasz katonák, akik nem bírták az itteni klímát, kivétel nélkül tuberkulózisban vagy tüdőgyulladásban pusztultak el.

— **Ügyvilkos zeneszerző. Bucuresti.** **Braianu Jonel** zene tanár a Calea Grivitein levő lakásán felakasztotta magát és meghalt. **Braianu Jonel** a román operák legelső mesterei közé tartozott. Három operettje: **A világ vége** (librettóját **Eftimiu Viktor** írta), a **Corina szerelme** és a **Dóra** nagy sikert arattak. A **világ vége** című operettet tavaly Aradon is bemutatta a **Leonard-társulat**.

— **Az orosz emigránsokat megfosztják állampolgárságuktól.** Riga. A szovjet kormány elrendelte, hogy mindazon külföldön tartózkodó oroszok, akik 1917. november előtt elhagyták Oroszországot 1922. március 1-ig kötelesek kiváltani utleveleiket ellenkező esetben elvesztik orosz állampolgárságukat.

A román valuta-akció teljes sikere Párisban.

BUCURESTI. Ma Párisból távirat érkezett **Take Ionescuhoz** és **Averescuhoz**, **Popovici Tasca** és **Titulescu** aláírásával. A két miniszter közli, hogy missziójuk a legteljesebb mértékben sikerült. Ezen táviratban azt is közlik, hogy megkötötték a kért kölcsönt és más pénzügyi tranzakciókat is eszközöltek, ezek között a legfontosabb az, hogy a párisi tőzsdén egy bizottságot állítottak fel, amely ellenőrzést fog gyakorolni és idejében meg fogja akadályozni a lejfel üzött spekulációt. **Titulescu** és **Popovici Tasca** kedden érkeznek vissza.

BUCURESTI. A kormány várta a Banca Nationalának választásismételt kérésére, amelyben 500 millió leles kölcsönt kért. A bank vezetősége egyelőre szóbelileg közölte a választ, megismételve múlt kori választ, hogy a bank nem ad az államnak új kölcsönt, hogy ne

emelje a bankjegy inflációt, hanem kész azon ipari vállalatoknak hitelt nyújtani, amelyeknek az államtól pénzkövetelésük van. A kormány kényszerülve lesz elfogadni ezt a megoldást, úgy hogy az állam fogja fizetni a kamat differenciákat, ami így a bank által teljesített fizetésekből előáll.

Elfogott szélhámos.

(Mégkötött aradi kereskedők.)

Nagyszabású szélhámoságról rántotta le a leplet az aradi államrendőrség. Egy **Avtoin** nevű állítólagos nagykereskedő már néhány hónap óta Aradon tartózkodik. Bejárta az aradi nagykereskedőket, akikől nagyobb megrendeléseket és előlegeket vett fel. **Avtoin** azt állította, hogy turnseverini illetőségű és azért tartózkodik Aradon, mert több vagon gabona érkezését várja. A kereskedők azonban a megrendelt árut nem kapták meg és feljelentést tettek **Avtoin** ellen a rendőrségen, amely kiderítette, hogy **Avtoin** bessarábiai származású és okmányai hamisak. A nyomozás során kiderült, hogy 60.000 lei erejéig károsított meg aradi kereskedőket, akikől a megrendelésre előleget vett fel. **Avtoin** a rendőrség letartóztatta. A nyomozás folyik.

LEGUJABB

Franciaország és Washington.

Washington. A leszerelési konferencia hangulata észrevehetőleg Franciaország ellen irányul. Még nem lehet előre látni, vajon a legközelebbi napok nem hoznak-e meglepő fordulatot, ami Franciaországnak a konferenciával való szakítását jelentené.

Róma. Berrera Franciaország római nagykövete a legutóbbi franciaellenes tüntetések miatt lemondott állásáról.

Páris. A **Homme Libre** felemlíti, hogy Olaszország azokért a tüntetésekért se adott elégtételt, amelyekkel régebben Velencében **Fayolle** tábornok ellen rendeztek.

Az osztrák megszállás.

Bécs. Az osztrák csapatok bevonultak Felsőőrre. Sehol sem fordult elő zavaró incidens. A lakosság közömbösen fogadja az osztrák katonaságot. Nyugatmagyarország déli részének megszállása ma estig befejeződött.

Olasz újságírók Magyarországon.

Budapest. A magyar kormány meghívta az olasz sajtó képviselőit, hogy jöjjenek Magyarországra és győződjenek meg a magyarországi helyzet valódi képéről. A magyar kormány meghívóját **Türr** **Stefánia** olasz író, **Türr** **István** tábornok leánya viszi Olaszországba.

Lehár — nem díszpolgár.

Budapest. **Báró Lehár** Antal díszpolgárságát Karcag város törvényhatósága törölte.

Landru és főzönsége.

Egy drámaíró, aki maga szövi a fonalakat, maga éli végig, majd végül betetézi, elmésen mulattatja hallgatóközönségét. Amikor az ember olvassa az újságok tudósításait, ki-ki a maga módja szerint megtalálja benne a maga érdekességét. Engem **Landru** hallgatóközönsége érdekel, akiket bár sohasem láttam, mégis el tudok magamnak képzelni, sőt tovább megyek: meg is tudom őket érteni. **Landru** az élet bohóca, aki most szellemesen replikázik az ügyész szel, hamer el fog tűnni a színpadról, úgy gondolom husz évi kényszermunkával a vállán, egy év múlva a fegyenc hajóra kerül és mint egy névtelen szám. hadat kezd Dél-Amerikában a természettel és az indiánokkal. Elmés agyában megszületik a vakmerő gondolat, hogy az őserdőkön keresztül Brazíliába szökjék. Talán sikerül neki. Már soknak sikerült.

Landru hallgatóközönsége... Nem utolsó társaság. Azok, akik orfeumok, színházak rendes látogatói, akik megunták az egyhangú, unalmas csókimitációkat. Közönség, amely nagyon hasonlít **Néró** római császár udvaroncához. **Néró**, az embervadállat, embervér-csurgásával mulattatta művelt környezetét. Róma közönségét. Az aréna porondján halálra ítelt gladiátorok küzdöttek. Látam egy képet, ahol a nők minden izmot megfeszítve, halált, halált ordítottak. A kéjgöz teriengett a levegőben, a sok perverz szadista mohón szimatolta a vér szagát, idegeiket sekszualis mámor tartotta rezgésben.

Landru, az asszonygyilkos... Az első sorban ülő előkelő nő fantáziáját a vérben születő kéj érdekli. Szinte ott izzik a szemében az izzó kérdés... részletet... részletet. **Landru**... ah a nyomorult, borzasztóan unalmas ma. Hallgat, meg tudnám fojtani... Egy ember, aki letiporta a nőt. Megfojtotta... Mit érezhetett? Milyen volt az érzése... A test a parázson pirult, a zsír sistergett. **Landru** ott ült és nézte... Mit érzett?! — Mit érzett?! Ezt mondd, **Landru**, te céda nyomorult... ez érdekel minket... Szörnyen unalmas vagy, mindig a fejed fáj. Talán lelkiismeretfurdalásaid vannak, hogy mi lesz veled halálad után? Az ne izgasson öreg, csak beszélj, mondd már... A buta állat már megint a butorokról feccseg...

Landru és közönségét valami láthatatlan fonál fűzi össze. Azok az elmés szavak, a cinizmus mind mást rejtenek, belső életet, ami csak hivatottaknak adatott. A közönségben van sok műveletlen is, akik azon röhögnek, amif **Landru** mond, vagy amit nem mond. De van egy pár, akiket a láthatatlan kapocs összehoz, akik érzik a vérből, az égő emberhúsból kiáradó kéjt, ami rezgésben tartja perverz agysejtjeiket, akik rokort éreznek **Landruban**, akiknek a közönséges halandók szerelmi játéka, természetes kielégülése undort és megvetést vált ki lelkükben.

Pincér-bál.

(Műsoros estély a Fehér Keresztben.)

Felejthetetlen szép éjszakájuk volt azoknak, akik legnap résztvettek az aradi pincérek bálján. Lankadallan jókedv, közvetlen, kellemes hangulat jellemzte mindvégig a mulatságot. Sehol semmi zökkenő, ami a fáradhatatlan rendezőség érdeme. Sok szép asszony és lány suhogó selyemben, sok fáradhatatlan táncos fiatal ember feketében. A **Fehér Kereszt** nagy terme a telt ház képpel mularta. Az estét báró **Nopcsa Elek** nyitotta meg, akit egy főrendező vezettet karonfogva a helyére és ez ador jelt a nívós, szép műsor megkezdésére. **Gellért Pál** színházi karnagy zongorán a „Yu-Shi” című operett nyitányát játszotta el. **Ezuán Tompos József** jelen meg a színen és szellemes aktualitásokkal tarkított konferánsszal hívta fel a közönség érdeklődését. A bájos kis **Klein Klárka** egy ballekeringővel aratott szép sikert. **Bizza Lacika** egy kupléval volt nagy sikere. **Petrescu** tanár román dalokat énekelt nagyon szépen. **László Andor** a „Bál után”-t **Kurucz „Nádla”** című dalát és a **Rip belépőjét** énekelt el. **Szeghő Lily** szerző és kabaré dalokat adott elő szép sikerrel. A műsor befejezésekor a „Köbi rendel” című kabarétréfért adták elő, melynek előadása alatt egy pillanatra sem szünt meg a kacagás. A zongorakíséretet **Gellért Pál** karnagy látta el stílusosan. A nívós műsor összeállításáért és rendezéséért **K. Szabó Pál** illeti az elismerés. A műsor befejezése után a bálányának br. **Nopcsa Elek**nek a láncát nyitotta meg a bált. A bál megnyitáskor jelen volt a bál egyik fővédnöke dr. **Robu János** főpolgármester is. **Kovács Kálmán** és **Almai Laci** kitűnő cigányok, **Temes Béla** pedig ügyes cigányvajda volt. A megleltek legnagyobb része reggel 6 óráig maradt együtt.

Szerkesztői üzenet.

N. A. Sebes. Kérésére azt válaszoljuk, hogy öt emberi erőnek felel meg.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutadarak: Dollár 145, márka 0.58, lira 5.80, sokol 1.40, dinár 1.80, magyar korona 22, osztrák korona 5 és fél, budapesti kifizetés 5.60, bécsi kifizetés 40.

Zürichi nyitás: Berlin 190, Newyork 526, Milano 2125, Prága 550, Budapest 62.5, Zágráb 175, Bucuresti hiányzik, Varsó 15, Bécs 17, lebélyegzett osztrák korona 11.

Budapesti nyitás: Napoleon d'Or 2750, dollár 758, márka 314, lira 3100, osztrák korona 12, rubel 55, leu 568, sokol 830, dinár 1000.

Bécsi magántorgalom: Magyar korona 915—920, dollár 7250, sokol 8000, márka 2750.

Budapesti zárlat: Napoleon d'Or 2800, dollár 765, márka 319, lira 3200, osztrák korona 11.5, rubel 54, leu 580, sokol 839, dinár 1050.

December 5-én kezdődik a nagy

karácsonyi vásár Vándor divatáruházában

str. Metianu (Forrai-utca). Feltűnő olcsó árak!

Az ezüst ára Budapesten.
Budapest. A múlt héten nagy ezüst kereslet volt. Ezüst koronáért 47, forintosért 120 papirkoronát is fizettek. Utóbb a korona piaci ára negyvenegyre, a forintosé száznyolcra esett.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
felel.

Szép fejes káposzta 80 báni különként

a Piata Mihai Viteazul (Ferenc téri) hódoban ma és holnap kisebb és nagyobb tételekben kapható. 10715

MEGNYILT!

Katona Imréné és L. Kiss Mariska
fehérmű szalonja.

Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 17. sz. Schwarz-ház. — Legdivatosabb és legfinomabb női és férfi fehérmű készítése. 4647

Gyökeres Szőlőoltvány és Gyökeres Riparia Portalis
a legjobb minőségben kapható:

Winkler József,

szőlőoltványtermelőnél Arad, str. Consistoriului (Batthyány-utca) II. 11413

A Steaua Romana

keres azonnali belépésre központi üzeméhez Câmpinába, eszterga, vas- és öntő-munkásokat jó fizetés mellett. Ajánlatok a Steaua Romana igazgatóságához Câmpina küldendők. 4597

a Steaua Romana

igazgatóságához Câmpina küldendők.

Szőlőoltványok, amerikai alanyvessző

garantált fajtisza kapható:

CASPARI FR.-nél Medgyesen.

Tessék árjegyzéket kérni! 4282

Száraz tűzifa

waggontételekben előnyös árban **KAPHATÓ** 4643

Aradvidéki Fatermelő Részvénytárs. Chisineu-Kisjenő

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 75 báni.

Vastagabb betűvel 1 lei 50 báni.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 7 lei 50 báni.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

TÁMOGATÓ barátot keres szőke és barna urileány. Szulamit, „Tündéreszt” című jellegű leveleket Wallinger hirdetője továbbít. 11251

Házasság.

HAZASSÁG céljából szeretne megismerkedni 32 éves önálló kereskedő 28 év körüli leánnyal, avagy gyermektelen özvegyvel akinek megfelelő hozománya van. Csakis teljes című levelek vételnek figyelembe. Diszkrétció biztosítva. „Ismeretlen vagyok” című leveleket Wallinger hirdetője (Földes-patika kapujával szemben) továbbít. 11251

Lakás.

BUTOROZOTT szobát keresek, lehet külvárosban is. Cím Kelet hírlapiroda. 11417

INTELLIGENS uriember lehetőleg a város központjában tiszta butorozott szobát keres. Címeket a kiadóhivatalba kér. 5000

BUTOROZOTT szoba kiadó Piata Catedralei (Tököl-tér) 5a) sz. 4650

Alkalmazás.

ÜGYES házivarrónó hosszabb időre vidékre keresetlik. Jelentkezni délután 2—4-ig Str. Costa Negri (Nagy Sándor-utca) 7. a. 4645

KISZOLGÁLÓ LEÁNY felvétetik Krausz kölcsönkönyvtárban Színház-épület. 4642

LABORÁNSNAK felvétetik ügyes megbízható fiú vagy leány a Janka gyógyszerárban Bul. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) II. 4641

SZAKÁCSNÓ és szobaleány könnyű helyre Str. Mica (Kis-utca) 5b) szám azonnal beléphetnek. 4639

JÓMEGJELENESÜ hölgyek urak leányok fiúk diákok nagy jutalmat és fix fizetést kaphatnak, ha Japterjesztéssel foglalkoznak. Jelentkezés délelőtt 8—11 között Mese Ujság kiadóhivatalában Str. Vulcan (Kazinczy-utca) 2. 4649

GYORS- és gépirónó magyar, perfék vidékre azonnali belépésre keresetlik. Cím Kelet hírlapiroda. 11417

MEGBIZHATÓ száraz dada keresetlik. Sebestyén, Str. Unirei (Fábián-utca) 6. 11418

FŐMOLNAR gyermektelen azonnali belépésre állást keres. Erri az összes modern malomgépek szakzerű kezelését, kölethantolást, kereskedelmi és vámörlest. Cím Wallinger hirdetőjében. 11251

INSTRUKTORNAK ajánkozom alsóbb osztályú gimnáziumi növendékhez. Cím: Szálasi Aladár Strada Pescarilor (Thökölly Imre-utca) 4. 4648

MODERN lámpaernyők készítését olcsón vállalom. Cím a kiadóban. 700

SZALON öltöny majdnem új középármetre eladó Strada Mune de aur (Aranykéz-utca) 20. 900

Vétel és eladás.

WERTHEIM-szekrény megbízásból eladó Hammer műszerész, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.) 4644

MOTORFÜRESZ teljesen új, golyós csapágyakkal eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11251

GYERMEKKOCSI alig használt keresetlő párna, babakelengye eladó Braun Strada Granitei (Határ-utac) 6—7. 11207

BRILLIÁNS köveket magas áron veszek megbízom részére. Kun ékszerész. 11417

KARÁCSONYRA, ifjúsági iratolcsóságok nagy mennyiségben Kerpetnél 4626

VEHET, eladhat cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket szobrokat, szőnyegeket, porcelánokat antik burokat a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Orfütay-palota. Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

A KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK beszerzése előtt okvetlenül látogassa meg a Szépművészeti Szalont Értékes, szép és ritka műtárgyak egész tömege képezi a kiállítás anyagát, mely izlées elrendezésével méltán kiérdemli a látogatók csodálatát. Megtekinthető egész nap az Orfütay-palotában. 11391

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10655

ZONGORA, sziliszkin kabát szkunkszboa ezüst evőkészlet eladó Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. földszint balra. 4414

Ingatlan.

ARADHEGYALJÁN egy 5500 Hl. befogadó képességű új vasbeton borpince 1200 Hl-nyi kész edénnyel és egyéb felszereléssel, üzletnek alkalmas házazal együtt olcsón eladó. Értekezni lehet Aradon, Fodor-ügynökségi iroda Str. Bratianu (Wetzler J.-utca) 7. III. em. 11417

Különféle.

NYAKKENDŐK újralakítását valamint harisnyák talpalását (klínika) jutányos árban vállalja Bitter Mariska Piata Catedralei (Tökölly-tér) 5a) 4651

SEPRŐKÉSZÍTŐ műhelynek alkalmas nagyobb pince vagy más helyiség azonnalra keresetlik. Cím a kiadóban. 4662

NE FELEJTSE EL a Szépművészeti Szalon címét Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Orfütay-palota. Bejárati Str. Unirei (Fábián-utcában.) 11401

HASZNALT ÓLOM megvételre keresetlik. Bővebben a kiadóban.

Ha nem akar hirdetésével a kiadóhivatalba fáradni, úgy feladhatja a következő helyeken:

WALLINGER ISTVÁN hirdetésfelvétel irodája Str. S Brancovici (László Vilmos-utca.)

„KELET” hírlapfelárusító és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-utca) 1.

HAASZ ügynöksége Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2.

MANDL, Boulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15 szám alatti papírüzlet.

SZIRMAI adásvételi irodája Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14.

H. KLEIN MÓR könyvkereskedő Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 12.

„VICTORIA” általános kereskedelmi iroda Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.

FRIEDMANN ingatlanforgalmi irodája utján Str. George Baritiu (Rákóczi-utca) 1.

Műhímződe

jelenleg üzembem két
Special hímzőgéppel 10963

eladó.
DEUTSCH JOZSA
Timisoara, Cetate (Belváros).

K r a m p u s z!
SZALONCOKORKA
mint minden évben legszebb, legjobb és legolcsóbb árban kapható a
„Csokoládé Király”-nál
Str. Metianu (Forrai-utca) 2a. 4640

Bermann-féle
Merkur ruhafesték
minden árnyalatban **BÉKEMINŐSÉGBEN** ismét kapható Kérje mindenütt ezt a legjobban bevált ruhafestéket. Minden jobb üzletben kapható. 11417

A legszebb és legolcsóbb

nyomtatványokat

AZ

ARADI KÖZLÖNY

könyvnyomdája készíti.

Kötött árak

Eladás kizárólag viszontelárusítók részére.

Női és leánykakabátok, garnitúrák, fiú swetterek, sapkák, sálak, keztyűk, harisnyák, bébe cikkek.

Löwinger

kötött- és szövött árak nagykereskedés. ARAD, Str. Căpitan Piri (Vörösmarty-u.) I. sz. bejárati str. Moise Misoara (Petőfi-utcában)

Ha az „Aradi Közlöny”-ben hirdet, a siker biztos.